

ת"פ 18339/11/16 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד פנחס בן איז'ו רוזנצווייג

בית משפט השלום בבאר שבע

י"ג חשוון תשע"ט
22 אוקטובר 2018

ת"פ 18339-11-16 מדינת ישראל נ' רוזנצווייג
תיק חיצוני: 3007/2016

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד שירה חרל"פ
נגד	פנחס בן איז'ו רוזנצווייג ע"י ב"כ עו"ד ליאור כהן
הנאשם	

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין, בגין עבירות של גניבה בידי מורשה בנסיבות מיוחדות, בניגוד לסעיף 393(2) ביחד עם 384א(ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1997; גניבה בידי מורשה, בניגוד לסעיף 393(2) לאותו חוק.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן ת/1, בהם הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, על פי המפורט באישום הראשון, בהיותו עורך דין, ייצג בני זוג בהסכם למכירת ביתם שביישוב עומר.

במסגרת עסקת המכר, קיבל הנאשם לידיו, כנאמן, שני שיקים, בסכום כולל בן 550,000 ₪, אותם היה אמור להעביר לצורך סילוק חלק מיתרת המשכנתא הרובצת על הנכס.

השיקים הופקדו ע"י הנאשם בחשבון נאמנות בנוהל בבנק דיסקונט.

בהמשך, שלח הנאשם ידו, במרמה, בכספים שהופקדו, בכך שב-78 הזדמנויות שונות, משך כספים, בדרכים שונות, מחשבון הנאמנות עד שיותר בו סך בן 88 ₪ בלבד.

כאשר ביקשו המתלוננים להעביר כספי הנאמנות לצורך חיסול המשכנתא, בהתאם לסיכום שבעסקת המכר, התחמק הנאשם, בתירוצים שונים, כשבוע ימים, ולאחר מכן, מסר למתלוננים, כי העביר הסכום לחשבון המשכנתא, ביודעו כי הדבר אינו נכון.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננים - בעלי הבית שנמכר - נזק כלכלי ובנוסף, נגרמו לאחד מהם מתח וחרדה והוחמר מצבו הנפשי.

המתלוננים תבעו את התאגיד הבנקאי, בגין התרשלות בהעברת כספי הנאמנות וזכו לקבל כספים בחזרה, במסגרת פשרה שהושגה עם הבנק.

בהתאם לעובדות המפורטות באישום השני, ייצג הנאשם לקוח בהליך פשיטת רגל, שהתנהל בבית המשפט המחוזי.

במסגרת כינוס נכסיו של אותו לקוח, הגיש הנאשם, בשמו, תביעה אזרחית נגד צד ג', אשר היה חייב כספים לאותו לקוח.

במסגרת אותה התביעה, הגיעו הצדדים להסכם, במסגרתו הועברו לידי הנאשם שיקים דחויים בסכום כולל בן 300,000 ₪, מתוכם נפרעו, בחשבונו של הנאשם, כ-100,000 ₪ וכן, הועבר לחשבונו של הנאשם, סך נוסף, בן 50,000 ₪ על חשבונו של אותו לקוח.

הנאשם שלח ידו במרמה בכל הסכומים שהועברו לחשבונו של אותו לקוח, אשר, בינתיים, עזב את הארץ וכן נטל לידו יתרת השיקים, אשר במועד גילוי העבירות, טרם נפרעו.

בין הצדדים נקשר הסדר, במסגרתו תוקן כתב האישום.

ההסדר לא כלל הסכמות עונשיות אך הוסכם, כי ההגנה תהיה רשאית לטעון, בשלב פרשת העונש, כי בעת נטילת הכספים נושא האישום הראשון, סבר הנאשם, כי יהיה בידו להשיב אותם למתלוננים. והתביעה אינה מחויבת להסכים לטענה זו.

עוד סוכם, כי במהלך שמיעת פרשת העונש, יוגשו לעיון בית המשפט מסכמים שונים, ביניהם הודעות שמסרו הנאשם ואחד המתלוננים במשטרה וכן הסכם הפשרה שבתביעת המתלוננים באישום הראשון כלפי הבנק.

עוד סוכם, במסגרת ההסדר, כי הנאשם יופנה להערכת שירות המבחן למבוגרים.

ראיות לעונש

בהתאם להסדר הטיעון, הוגשו, בהסכמת הצדדים, במהלך שמיעת פרשת העונש, המוצגים הבאים:

· אמרות הנאשם וחקירותיו במשטרת ישראל (ת/א' - ד');

עמוד 2

- דוח עימות בין הנאשם לאחד המתלוננים (ת/4);
 - אמרות המתלוננים נפגעי העבירה (ת/5, וכן ת/6א' - ג');
 - הסכם מכר הדירה נושא האישום הראשון (ת/7);
 - תדפיסי חשבון מחשבון הנאמנות (ת/8);
 - הסכם פשרה בן נפגעי העבירה באישום הראשון לבן הבנק (ת/9), ממנו עולה, כי הוסכם שהבנק ישלם לנפגעי העבירה סך בן 520,000 ₪;
 - חשבונית מס בגין שכ"ט טרחה בסך 20,000 ₪ ששולם ע"י הנפגעים באישום הראשון לעורך דין שייצג אותם בתביעה אל מול הבנק (ת/10);
 - החלטת בית המשפט המחוזי בדבר ביטול ההליכים בתיק פשיטת הרגל (ת/11).
- כן השמיעה ההגנה, כעדת אופי, לקוחה של הנאשם, שהיא גם ידידתו, אשר סיפרה על היותו מתנדב בארגון "יד שרה" וכן סיועו לאנשים, במתן שירותים משפטיים, גם לאנשים שלא היה בידם לשלם.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים, המפרטים את נסיבותיו האישיות, כבן 48 במועד עריכת התסקיר הראשון, רווק, מתגורר בבית אמו.

בעקבות הסתבכותו כמפורט בכתב האישום, חדל הנאשם לעבוד כעורך דין, תחום בו עסק כ-19 שנים.

הנאשם סיים שירות צבאי מלא, כלוחם בחיל התותחנים.

לאחר שירותו, השתלב בלימודי משפטים באוניברסיטה.

בהמשך, עבד כעורך דין שכיר ולאחר מספר שנים - החל לעבוד כעורך דין עצמאי.

עבודתו כעורך דין עצמאי הניבה לו בתחילה, רווחים יפים, אך בהמשך, חלה ירידה בעבודה, הוא נקלע לקשיים כלכליים,

והחל לצבור חובות.

לדבריו, הצטברות החובות הביאהו נתון תחת לחצים רגשיים עמוקים, שהשפיעו על אופן תפקודו.

הנאשם נמנע מלשתף אחרים בהסתבכותו הכלכלית, פרט להוריו, והחל ללוות הלוואות חוץ בנקאיות ב"שוק האפור".

כאשר הגיע למבוי סתום מבחינה כלכלית - החל ליטול כספים מתוך חשבון הנאמנות תוך שתחילה, ראה בכך כמעין הלוואה, שהוא יחזיר לחשבון ובהמשך נאלץ להמשיך וליטול הכספים על מנת לשרוד כלכלית.

תחילה, נקט הנאשם בגישה קרבנית, תוך הפגנת עיוותי החשיבה, וטען, כי לא הייתה בידו ברירה אחרת פרט לנטילת הכספים, תוך שייחס אשמה לבנק, שאיפשר משיכת הכספים בלא בדיקה.

במהלך הקשר עם שירות המבחן, החל בהליכי שיקוף ועימות, שהביאוהו למודעות לאלמנטים אשר עמדו בבסיס המחשבה הפלילית, ברקע לעבירות הנידונות.

שירות המבחן המליץ על שילובו של הנאשם בהליך טיפולי ולצורך כך, נדחה הדיון מספר פעמים.

הנאשם השתלב בהליך הטיפול, תוך בחינה מעמיקה של הקרקע הרגשית העומדת בבסיס העבירות שעבר.

שירות המבחן התרשם, כי תוך כדי הליכי הטיפול פיתח הנאשם יכולת לקחת אחריות על מעשיו וערך תהליך התבוננות עצמית ביקורתית.

הנאשם שולב בקבוצה טיפולית מיוחדת לעוברי חוק בתחום המרמה ושירות המבחן מצא, כי הפיק תועלת מההליך הטיפולי, תוך ביטוי מחויבות גבוהה להמשך ההשתלבות בהליך.

להתרשמות שירות המבחן, עבר הנאשם תהליך של למידת גורמי הסיכון הייחודיים לו, אשר הבנתם היא בעלת חשיבות מכערת לצמצום הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

לאחר תום ההליך של הערכת הנאשם, בא השירות המבחן בהמלצה שיקומית - טיפולית, להשית על הנאשם ענישה במסגרת צו של"צ, בהיקף של 500 שעות, וכן להעמידו תחת צו מבחן לתקופה בת שנה ומחצה, במסגרתה ישלים ההליך הטיפולי.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טענתה לעונש בכתב.

לטענת התביעה, חרף טענותיו של הנאשם, כי התכוון להשיב כספים לחשבון הנאמנות, הרי במהלך תקופה ארוכה, לא הפקיד ולו שקל אחד בחשבון ומכאן, שהנאשם התנהל בחשבון הנאמנות כאילו היה זה חשבונו הפרטי.

לטענת התביעה, היה ידוע לנאשם, כי אי העברת כספי הנאמנות לצורך כיסוי יתרת המשכנתא (במקרה נושא אישום הראשון), עלולה לסכן את מכר הדירה.

התביעה טענה, כי הנאשם פגע בקניינים של הנאשמים.

התביעה הדגישה את הפגיעה בחובות הנאמנות של הנאשם בהיותו עורך דין, תוך ניצול האמון שרכשו לו נפגעי העבירות, אמון העומד ביסוד מערכת היחסים שבין הציבור הנזקק לשירותים משפטיים לבין עורכי הדין.

בכך, פגע הנאשם במעמד מקצוע עריכת הדין ובתדמיתו.

התביעה טענה, כי על אף שהמתלוננים (באישום הראשון) קיבלו לידיהם מהבנק את מרבית כספי הגזלה - לא קיבלו את מלוא הכספים, ואף נאלצו לשלם סכום גבוהה כשכ"ט לעורך הדין מטעמם.

באשר לאישום השני, הדגישה התביעה, כי מעבר לנזק שנגרם למתלונן- הנפגע, נגרם נזק לנושיו, שכן הכספים נושאי אישום זה אמורים היו למצוא דרכם לקופת הכינוס.

לטענת התביעה, אין ליתן משקל רב להעדר הסתבכויות קודמות לנאשם, למרות שעברות קודמות מסוג זה נעברות בד"כ ע"י אנשים נורמטיביים.

התביעה עותרת למתחם ענישה, שינוע בן 3 שנים למחצה עד 5 שנים בנוגע לאישום הראשון;

מתחם שינוע בן שנתיים למחצה - 4 שנים בנוגע לאישום השני.

לנוכח הודאת הנאשם באשמה; העדר הרשעות קודמות; ומאידך - העובדה, כי מדובר בעבירות מתמשכות וכי הנאשם לא השיב מה מכספי הגזלה - עותרת התביעה לעונש מאסר בפועל, שינוע בין הרף התחתון לרף האמצעי של המתחם.

עוד עותרת התביעה לחייב הנאשם בעיצומים כספיים, בין היתר פיצוי לנפגעי העבירה, אשר, בנוגע לנפגעים באישום הראשון, ישלים יתרת הסכום שנגזל מהם ויתווסף גם פיצוי בשל הנזק הנפשי; כמו כן, קנס כספי, שיבטא את הפרת האמון במעשיו של הנאשם.

ההגנה טענה על פה.

ההגנה הדגישה, כי מדובר בנאשם שלא פעל קודם לכן בתחום המרמה.

ההגנה הדגישה את שיתוף הפעולה המלא ואף יוצא הדופן לשיטתה של הנאשם, במהלך החקירה.

ההגנה הסבירה השתלשלות הדברים שהביאה את הנאשם להסתבך בעבירות, וטענה, כי תחילה סבר, שיהיה בידו להשיב את הכספים שהוא נוטל.

ההגנה הפנתה להליך הטיפול שערב הנאשם ולכך, שהביע צער וחרטה ונטל אחריות על מעשיו.

ההגנה עתרה לאמץ המלצות שירות המבחן למבוגרים, תוך חריגה לקולה ממתחם הענישה.

בדברו האחרון, ביקש הנאשם להתנצל בפני נפגעי העבירה.

מסר, כי מבין שעליו לשלם על מעשיו וכי במהלך הליך המשפטי כבר החל לשלם עבורו.

סיפר, כי נטלה ממנו האפשרות לעבוד במקצוע, אותו אהב.

ביקש להתחשב במה שעבר עד עכשיו, ולשפוט אותו ברף התחתון האפשרי.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות.

ראש וראשית, היה בהן כדי לפגוע במתלוננים - נפגעי העבירה, אזרחים תמימים, אשר נתנו אמונם בנאשם, כבעל תפקיד, כאשר הנאשם נטל את כספם, שלא כדין, על לא עוול בכפם.

ודוק: הנאשם נטל כספים בסכומים גבוהים מאוד, כאשר בכל הנוגע לאישום הראשון מדובר בחלק ניכר מהתמורה ששולמה בגין עסקת המכר בין הצדדים.

לא קשה לתאר מפח הנפש שנגרם למתלוננים וגם אם, בסופו של הליך ארוך ומייגע, הושבה להם מרבית כספם (לא מאת הנאשם, אלא על ידי הבנק) אין בכך כדי להפחית מחומרת המעשים.

עוד היה במעשים אלה כדי לפגוע, פגיעה קשה, באמון הציבור, וכן באמון המערכת הבנקאית, במקצוע עורכי הדין, אמון שהוא חיוני לתפקודם.

עורך דין, הפועל כנאמן בכספי לקוחותיו, חב חובת אמון מוגברת והתוצאה מהפרת חובת אמון זו, היא בעלת גוון של חומרה יתרה.

בשל האמון שנתן המחוקק בעורכי דין, לרבות הסמכתם לפעול בשם אחרים - קל להם לעבור עבירות מסוג זה ומכאן, נדרשת ענישה משמעותית, במישור המעשה, על מנת להרתיע מלנצל לרעה הסמכויות והאמון הנתונים בידיהם.

לעניין הצורך להחמיר הענישה הנהוגה בסוג זה של עבירות המכונה "צווארון לבן", שיש בהן פגיעה בקניינו ובכספיו של נפגע העבירה, ראה ע.פ. 9788/03 **מדינת ישראל נ' גולן ואח'**, פ"ד נח(3) 245:

בית משפט זה עמד לא אחת על הפער הקיים בין ההכרה הברורה כי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש הינם עבירות שמתחייבת בגינם ענישה חמורה כדי להרתיע מפני סיכון שלום הציבור ובטחונו, לבין מידת הסלחנות הננקטת לא אחת ביחס לעבירות כלכליות של צווארון לבן, שנזקן לפרט ולציבור הרחב הנו רב ביותר.

לעתים דווקא מעשי עבירה כאלה זוכים בבתי המשפט ליחס מקל ופשרני אף שנזקם לכלל, למשק ולכלכלה, ולאמון שהציבור רוכש למערכות המשק והשלטון הוא רב ביותר. נוצר לפרקים יחס בלתי הולם בין הענישה המוטלת על עברייני הנאשם בפריצה וגניבת רחוב, לבין ענישה הנגזרת על נאשם רב מעללים, הגוזל מיליונים מכספי ציבור תוך הפרה עמוקה של חובות נאמנות ומוסר בסיסיים. על פער עמוק זה הנבקע לעתים בתפיסה העונשית הנוהגת במקומנו, יש לגשר בדרך של שמירת יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך יחוס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה, ולהיקף הנזק שהם מביאים על הציבור.

במקרים שכללו הסתבכות בעבירות מרמה וזיוף, נגזרו, הלכה למעשה, עונשים חמורים, הכוללים הן מאסר לתקופות לא מבוטלות והן עיצומים כלכליים. ראו לעניין זה:

· ע.פ. 7160/10 **סמילא נ' מדינת ישראל** (2012), אושר גזר דין שניתן בגין עבירות של זיוף ומרמה, לצורך העברת מניות בתאגיד שלא כדין, תוך זיוף חתימות של עו"ד, במסגרתו נדון הנאשם, לעונש מאסר בפועל בן חמש שנים, עיצומים כספיים בסך כולל של ₪ 170,000;

- ע.פ. 32283-11-09 **שקדי נ' מדינת ישראל וערעור שכנגד** (2010), בית המשפט המחוזי בתל-אביב החמיר ענישה בגין עבירות של זיוף ושימוש במסמך מזויף, לצורך ביצוע עסקת מקרקעין, ל- 38 חדשי מאסר בפועל וקנס בן 250,000 ₪, לנאשם בן 68 בעל עבר פלילי זניח;
- ת.פ. 2347-03-10 **מדינת ישראל נ' רימון** (2010), נאשם נדון בגין עבירות של מרמה וזיוף, פדיון כספי קופות גמל שלא כדין, לענשים של 47 חדשי מאסר בפועל וקנס בסך 300,000 ₪. בית המשפט הדגיש, כי עונש הנאשם שהוסכם קל, עד שבית המשפט לא היה מאמץ ההסדר, אלמלא היכולת לאזן המאסר עם הטלת ענישה כספית בסכום ניכר;
- ת.פ. 41401-06-12 **מדינת ישראל נ' ספדי** (2013), הנאשם, סוכן ביטוח, נדון בגין עבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף, שימוש במסמך מזויף, ועוד, עלכך שזייף חותמות בנק על מסמכים לצורך רישוי רכב ומסמכי ביטוח, נשפט למאסר בפועל בן 30 חדשים;
- ת.פ. 7933/08 **מדינת ישראל נ' רפאלי** (2012), הנאשם נדון בגין עבירות מרמה וזיוף, על כך שהשתמש בייפוי כח מזויף לצורך העברת זכויות במקרקעין, לעונש של מאסר בפועל בן 15 חודשים;
- ת.פ. (כפ"ס) 2951/03 **מדינת ישראל נ' ברנס** (2013), נאשם נדון בגין 11 מקרים של קבלת דבר במרמה, 9 עבירות זיוף ועוד, לעונש מאסר בפועל בן 4 שנים וענשים נוספים;
- בגזר הדין ת.פ. (ראשל"צ) 1063/07 **מדינת ישראל נ' חזיזה** נדון נאשם שהתחזה לסוכן ביטוח והונה את נפגעי העבירה תוך הוצאת כספים במרמה מהם לעונש מאסר בן 4 שנים וענשים נוספים;
- בפסק הדין עפ"ג (מחוזי באר שבע) 36792-12-11 **מלול נ' מדינת ישראל** אושר עונש בן 4 שנות מאסר על נאשם שעבר עבירות מרמה בכרטיס אשראי;
- בפסק הדין ע.פ. 6941/04 **מדינת ישראל נ' פורטל** החמיר בית המשפט העליון עונשה של נאשמת אשר, בהיותה סוכנת ביטוח, גנבה, בשיטתיות, כספים של לקוחותיה, בסך כולל של למעלה ממיליון ₪, מעונש מאסר בן 25 חדשים שהוטל עליה בבית המשפט המחוזי, לעונש כולל בן 40 חדשים, חרף כך שמרבית הסכומים שנגנבו הושבו לבעליהם. הנימוקים המרכזיים לכך היו רצדיביזם וכן העובדה, כי הנאשמת ניצלה את אמונם של לקוחותיה.
- בגזר הדין ת.פ. 23180-12-12 **מדינת ישראל נ' מלכה** (פורסם במאגרים), נדון נאשם, יועץ פנסיה מורשה, אשר גזל מאות אלפי ₪ מקרבנות שונים, אחת מהן - ניצולת שואה כבת 93 שנים, לעונש מאסר בפועל בן 3 שנים, בצירוף עיצומים כספיים משמעותיים;
- בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 1310-04-11 **מדינת ישראל נ' סמיונוב ואח'** (פורסם במאגרים) נדונו שני נאשמים שהורשעו בעבירות מרמה וזיוף, אשר באו ידי ביטוי בזיוף חוזה מכר דירה, במסירת תצהירי שקר לבית המשפט וכן מסירת עדות כוזבת - לעונשי מאסר בפועל בני 40 חדשים ו-24 חדשים. בית המשפט שם קבע מתחם ענישה המגיע עד 60 חדשי מאסר בפועל בגין אותה מסכת עבירות;
- בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 28241-07-10 **מדינת ישראל נ' פדלון** (פורסם במאגרים) נדון נאשם

שהגיש לבית המשפט צוואה מזויפת, תצהירים כוזבים ומסר עדות שקר, לעונש מאסר בפועל בן 27 חדשים ועיצומים כספיים בסך כולל בן ₪ 415,000;

· בגזר הדין ת.פ. (תל-אביב) 13932-08-09 **מדינת ישראל נ' אבירם** (פורסם במאגרים) נדון נאשם אשר מסר שטר מזויף ללשכת ההוצאה לפועל למימוש וכן תצהיר כוזב לעונש מאסר בפועל בן 20 חדשים ועיצומים כספיים בסך כולל בן ₪ 285,000;

· בגזר הדין ת.פ. (נצרת) 5849-11-12 **מדינת ישראל נ' נוהי** (פורסם במאגרים) נדון נאשם אשר הורשע בעבירות של זיוף, מרמה, התחזות לאחר ועוד, בגין כך שזייף מסמך במטרה להתחמק מההתייצבות לריצוי מאסר בפועל שהוטל עליו, לעונש מאסר בפועל בן 12 חדשים.

בנוגע לנאשמים שהם עורכי דין, נפסקו הענשים הבאים:

· בפסק הדין ע.פ. 5115/12 **מדינת ישראל נ' נילמן** (פורסם במאגרים), הוחמר ענשה של עורכת דין, אשר שמשה כאפוסטרופוס לחסויים, וגנבה סך בן כ-₪ 7,000,000 ל-9 שנות מאסר;

· בפסק הדין ע.פ. 5157/05 **מדינת ישראל נ' איל**, הוחמר ענשו של עורך דין, אשר יוחסו לו תשעה אישומים של מעשי זיוף ומרמה לצורך העברת כספים בסך כולל בן כ-1,000,000 דולר ארה"ב וכ-1,100,000 ₪, כאשר הכספים במט"ח היו מופקדים בבנק בחו"ל, לעונש מאסר בפועל בן 7 שנים, בצירוף עיצומים כספיים משמעותיים;

· בגזר הדין ת.פ. 43910-02-13 **מדינת ישראל נ' אביטל ואח'**, נדון נאשם, עו"ד אשר השתמש בהסמכתו כעו"ד לצורך הגשת תביעות פיקטיביות על מנת לעכב יציאתם מן הארץ של נתינים זרים, שחפצו להישאר כאן, וכן גזילת מאות אלפי ₪ מלקוחות, לעונש מאסר בפועל בן שנתיים ותשעה חדשים, בצירוף עיצומים כספיים. ערעור הנאשם על גזר הדין - נדחה (ראו עפ"ג 25122-02-13);

· בגזר הדין ת.פ. 1368-12-08 **מדינת ישראל נ' מן** (פורסם במאגרים), נדון עו"ד אשר שלח יד בכספי לקוחותיו, בסכומים בני מאות אלפי ₪ לעונש מאסר בפועל בן 45 חדשים, בצירוף עיצומים כספיים;

· בגזר הדין ת"פ 2293/08 **מדינת ישראל נ' עפרוני** (פורסם במאגרים - 2009) נדון נאשם, אשר, במסגרת עבודותיו במסגרת עורך הדין קיבל במרמה סך בן קרוב ל 500,000 ₪ - לעונש מאסר בפועל בן 3 שנים, ביחד עם עיצום כספי בסך 500,000 ₪

· בגזר הדין ת.פ. 7196/02 **מדינת ישראל נ' צארום**, נדון נאשם, עו"ד, אשר גזל, במרמה, כספים בסך של מאות אלפי ₪ מלקוחות לעונש מאסר בפועל בן שנתיים;

· בגזר הדין ת"פ 43563-06-15 **מדינת ישראל נ' סילאג'י** (פורסם במאגרים 2017) נדון עורך דין, בעשור השמיני לחייו, לעונש מאסר בפועל בן שנה, בצירוף עיצומים כספיים משמעותיים בגין משיכת שלא כדין של כספים

שיועדו לניצולי שואה, כשבית המשפט מצא לציין, כי ראה להקל בעונשו בין היתר בשל גילו המתקדם ומצבו הבריאותי. ערעור הנאשם על גזר הדין - נדחה למעט התערבות מסוימת בגובה העיצומים הכספיים;

בפסק הדין רע"פ 6180/08 **צברי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים - 2009) נדון עורך דין, אשר הורשע בגניבת סך 15,000 ₪ מלקוחו, לעונש מאסר בפועל בן שנה ובית המשפט העליון ציין, כי העונש אינו חורג מהמקובל.

בהתאמה לסכומי הגזילה במקרה הנדון כאן וכן לנוכח העובדה, כי מדובר במעשה גניבה שיטתיים ומתמשכים - יעמיד בית המשפט את מתחם הענישה בין עונש מאסר בפועל בן שנה ומחצה ועד מאסר בפועל למשך 4 שנים, זאת בגין כל אחד מהאישומים.

לאור כך, שמדובר בהסתבכויות אליהן נקלע הנאשם בתקופה מסוימת בחייו, ולא בהתנהלות שיטתית - יורה בית המשפט על חפיפה בין המתחמים, כך שהמתחם הכולל בגין שני האישומים ינוע בין שנה ומחצה ועד 4 שנות מאסר.

זאת, בתוספת עונש מאסר מותנה וכן עיצומים כספיים, בדמות פיצוי לנפגעי העבירה וכן קנס.

אשר לקביעת עונשו של הנאשם במסגרת המתחם:

במקרה דנן, לנוכח העובדה, שמדובר בהסתבכות נקודתית, שאינה מאפיינת את אורח חייו של הנאשם, אשר לפני המקרים הנדונים וגם לאחריהם שימש כאזרח עמלני, התורם לחברה ואף מתנדב לרווחת הציבור.

לנוכח ההליך הטיפולי המשמעותי שעבר הנאשם - מוצא בית המשפט, במקרה זה, להושיט ידו לנאשם וגזור עליו עונש, החורג, במידה מסוימת, לקולא ממתחם הענישה, מטעמי שיקום.

זאת, מתוקף סמכותו של בית המשפט בהתאם להוראות סעיף 40ד' לחוק העונשין, תשל"ז 1977.

מתוך הראיות שהוצגו בהסכמת הצדדים, שוכנע בית המשפט, כי הנאשם נקלע לעבור העבירות בשל הסתבכות כלכלית ולנוכח נסיבותיו האישיות המיוחדות.

הנאשם השתתף בהליך טיפולי ארוך, תוך הפגנת מוטיבציה גבוהה ונכונות לערוך שינוי באורחות חייו.

גם לאחר שנשלל רישיונו כעורך דין, אין הנאשם הולך בטל, אלא עובד, בכל משלח יד אפשרי, על מנת לשקם עצמו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם רכש כלים שהפחיתו את הסיכוי, כי יסתבך פעם נוספת, מה גם, העובדה, כי לא יעסוק עוד בתחום עריכת הדין, תקשה עליו לעבור עבירות מסוג זה, אשר, כאמור, נעברו, תוך ניצול סמכויותיו בתפקידו האמור.

מנגד, לא השיב הנאשם מה מסכומי הגזילה.

הנאשם ירד מאיגרא רמא לבירא עמיקתא, תוך שאיבד את המוניטין המקצועי שלו, את משלח ידו ולמעשה - את כל עתידו התעסוקתי במקצוע בו בחר. בית המשפט סבור, כי במקרה מיוחד זה, במכלול השיקולים יהיה זה נכון להעמיד את עונשו של הנאשם מתחת לרף התחתון שנקבע לעיל. עם זאת, עמקה של המעילה באמון במקרה דנן אינו מאפשר, מבחינת המסר לציבור בכלל ולציבור עורכי הדין בפרט, הימנעות מהשתת עונש מאסר בפועל בין כתלי בית האסורים.

עוד יושת על הנאשם עונש מרתיע צופה פני עתיד.

בית המשפט אינו מוצא לקבל המלצת שירות המבחן, אשר חורגת באופן קיצוני ממתחם הענישה.

אשר לעיצומים הכספיים - על מנת לחסוך למתלוננים - הנפגעים - באישום הראשון הצורך, לנהל הליכים נוספים, יורה בית המשפט לנאשם לפצותם בגין אותם הפרשים, שלא זכו לקבלם במסגרת ההליך שנוהל אל מול הבנק, לרבות שכ"ט עו"ד ששולם על ידם.

בנוגע לסכומים ששילם הבנק - אין בית המשפט מוצא להורות לנאשם לפצותו, באשר המדובר בסכומים שהם מעבר לסמכותו של בית המשפט בהליך פלילי, וממילא גם רשאי הבנק לחזור אל הנאשם בתביעה אזרחית מתאימה בגין כלל נזקיו.

בנוגע לאישום השני - משהוברר, כי מדובר בכספים שממילא לא היו אמורים להגיע אל המתלונן אלא לידי קופת נושיו - בהעדר נתונים מספקים לעניין זה - אין בית המשפט מוצא להורות על פיצוי בהליך דנן.

סוף דבר, מוצא בית המשפט להשית על הנאשם העונשים כדלקמן:

א. 12 חדשי מאסר בפועל;

ב. 12 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז 1977, פרק י"א;

ג. 6 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז

1977, פרק י"א;

ד. קנס בסך 25,000 ₪ או חמישה חודשי מאסר תמורתו;

ה. פיצוי לנפגעי העבירה באישום הראשון בסך 50,000 ₪.

הקנס והפיצוי ישולמו עד ליום 15/01/2019.

על התביעה להמציא, בתוך 7 ימים מהיום, פרטי נפגעי העבירה לצורך דיווח הפיצוי.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, י"ג חשוון תשע"ט, 22 אוקטובר 2018, במעמד הצדדים.